

Zápis z 1. jednání

Pracovní skupina **STÁRNUTÍ OBYVATEL A DALŠÍ DEMOGRAFICKÉ ZMĚNY**

Datum: 5. 11. 2025 od 13 hodin
Počet účastníků: 15 (+2 ORK)
Facilitátor: Michal Knězů Mrvka

ASOCIACE

Více moudrosti	Menší porodnost	Seniorské bydlení
Méně dětí	Být stále mlád	Pečující
A bude hůř	Vhodné pracovní uplatnění	Odliv mladých
Málo lůžek	Potřeby zdravotních a soc. služeb	Práce – pocit potřebnosti
Velká příležitost	Samota	Univerzita třetího věku
O procesu stárnutí	Můžeme pomoci	

ZÁJMOVÉ STRANY

Stavební firmy, investoři...	Neziskové organizace
Samospráva – poskytovatel, stratég	Círky
Senioři	Subjekty tzv. stříbrné ekonomiky (knihovna, cestování, rozvoj...)
Zdravotnictví	Tvůrce „prostoru“ (dopravce, bydlení...)
Školství	(Komunitní centra) (vzniká dobrovolnictví)
Rodiny	Komunity
Zaměstnavatelé (zaměstnávající seniory, pečující)	Mladí lidé
Stát (úřadu, OSSZ)	Cizinci a služby
Poskytovatelé sociálních služeb	

OČEKÁVÁNÍ A POTŘEBY ZÁJMOVÝCH STRAN

TVŮRCI VEŘEJNÉHO PROSTORU

Zisk?	Menší regulace	Zjednodušení stavebního řízení
-------	----------------	--------------------------------

KOMUNITY

Zájem od obcí, krajů	Být vidět, propagace	Prostory pro setkávání
----------------------	----------------------	------------------------

MLADÍ

Podpora rodin	Dostupné bydlení	Uznávání zahraničního vzdělávání
Dostupné vzdělávání	Volnočasová nabídka	
Pracovní nabídky	Motivace zůstat v regionu	

CIZINCI

Poznávání zahraničního vzdělávání	Pomoc, podpora, začlenění	Práce a bydlení
	Jazykové kurzy	

STAVEBNÍ FIRMY

Zakázky, byty

Investiční příležitosti

Zisk

SAMOSPRÁVA

Místní

Občanská vybavenost

Plánování

Kom. plán sociálních služeb

Krajská

Územní plán, SR obce

Financování – služby, dotace

SENIORŮ

Péče, pomoc

Respekt, uznání...

Aktivity – pracovní, volnočasové

Být užiteční

ZDRAVOTNICTVÍ

Propojit se se sociálními službami

Zdravotní zařízení (nemocnice...)

Peníze, peníze, peníze

Domovy pro lidi s Alzheimerovou chorobou

Lékaři, sestry, vzdělávání

ŠKOLSTVÍ

Příprava na delší aktivní období pracovního života

Školství pro celoživotní vzdělávání a další cílové skupiny (dospělí, cizinci...)

Větší důraz na toleranci, respekt...

RODINA

Zodpovědnost za členy rodiny

Finanční pomoc

Dostupnost psychosociální

Podpora a podmínky od státu

podpory

ZAMĚSTNAVATELÉ

Flexibilita (pracovní doba, úvazek)

Spolupráce s dalšími aktéry (sociální služby, školky, klub seniorů...)

Individuální přístup

Integrační pracovní místa

Ubývání zaměstnanců ochotných se přizpůsobit

Podpora → výhoda

Rozpor v očekávání zaměstnanců a zaměstnavatelů

STÁT

Sociální podpora (institute, byty finance)

Nepřekážet – nechat volbu

Citlivě regulovat

POSKYTOVATELÉ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

Finanční zdroje – jasně daný systém financování se stabilitou

Nižší administrativní náročnost

Prestiž

Lidské zdroje – absolventi škol

Efektivní plánování kapacit

Navyšování počtu dobrovolníků

Jednotná metodika

Ochota financovat terénní péči a rozvíjet

Potenciál rozvoje

(multidisciplinární tým, důraz na paliativní péči)

Mezirezortní spolupráce

Rozvoj a využití asistivních technologií

Spolupráce aktérů samospráv

NEZISKOVÉ ORGANIZACE

Neházet klacky pod nohy → nerušit

Finanční podpora na psychologickou péči (duševní zdraví)

Metodická podpora

Nižší administrativní náročnost
Prevence sociální izolace
Potenciál rozvoje

Mezirezortní spolupráce
Spolupráce aktérů samospráv

CÍRKVE

Ochota spolupráce
Morální opora
Pomoc samospráv
Využití kapacit – lidských, materiálních

Podpora komunit
Potenciál rozvoje
Mezirezortní spolupráce
Spolupráce aktérů samospráv

SUBJEKTY STŘÍBRNÉ EKONOMIKY (stříbrná ekonomika = ti, co nabízejí služby aktivním seniorům)

Podněty k zapojení, co je potřeba nabídnout
Technologický vývoj a osvěta (podpora vývoje monitorujících systémů)
Volnočasové aktivity – nabídka

Potenciál rozvoje
Mezirezortní spolupráce
Spolupráce aktérů samospráv

PROBLÉMY, HROZBY, SLABÉ STRÁNKY

- Nedostatečné financování (mzdy sociálních pracovníků, ve zdravotnictví)
- Neefektivní financování („porcování medvěda“/peněz od státu mezi poskytovateli)
- Neposkytující terénní služba 24/7
- Nedostupnost bydlení
- Špatná prioritizace rozpočtu státu i kraje (více do školství, sociálních služeb...)
- Vážnou spolupráce sociálních a zdravotních služeb
- Legislativní mantinely (úřad práce vs. klienti)
- Nedostatečná kapacita pomoci v oblasti duševního zdraví a praktické i speciální péče (zubní a oční lékař...) napříč regionem i generacemi
- Pozdní reakce na demografické změny
- Odliv mladých a vzdělaných lidí mimo kraj pro nedostatek pracovní nabídky mimo kraj
- Odliv mladých a vzdělaných lidí mimo kraj z důvodu nízkých mezd
- Nepřipravenost na integraci cizinců do neprekarizovaných profesí
- Jazyková bariéra
- Nedostatečná finanční gramotnost (nevědomost, spoléhání na stát...)
- Nedostatečná dopravní + infrastrukturní obslužnost
- Není propojenost zdravotně-sociálního pomezí ve školství (nejsou absolventi, kteří by byli uplatnitelní v oblastech sociálního zabezpečení)
- Kraj má málo pobytových zařízení
- Nedostatek všech lékařů
- Multidisciplinární tým (lékařské týmy a pečující)
- Finance do obcí na sociální služby
- Bydlení – pobídky
- Podpora motivace ve vzdělávání v těchto oblastech
- Podpora cizinců (bydlení, jazykové kurzy...)
- Podpora sociálního zaměstnávání (chráněné dílny, zkrácené úvazky...)
- Legislativní změny (dostupnost bydlení, podpora rodin a porodnosti)
- Podpora bezpříjmových osob

SHRNUTÍ – PROBLÉMY, HROZBY, NEDOSTATKY

<i>Definovaný problém</i>	<i>Počet hlasů pro prioritizaci problému</i>
Malá iniciativa v legislativních návrzích (kraje)	0
Neefektivní financování (mzdy, investice)	1
Není propojenost zdravotního a sociálního vzdělávání a péče	1
Nedostupnost bydlení	6
Chybí podpora cizinců (bydlení, jazyk...)	1
Špatná prioritizace rozpočtu kraje i státu	2
Chybí větší podpora sociálního podnikání, zkrácené úvazky, flexibilita	0
Chybí pomoc v oblasti duševního zdraví + speciální odborníci, praktici...	1
Chybí větší podpora pobytových služeb	0
Odliv mladých lidí → neatraktivní pracovní prostředí (peníze, typ práce...)	2
Síť multidisciplinárních týmů (zdravotníků a pečujících)	0
Nedostatečná finanční gramotnost – spoléhání na stát	0
Dopravní infrastruktura (mobil, internet, vlak)	0
Pozdní reakce na demografický vývoj	1
Nárůst počtu lidí bez příjmu (chudí)	0
Nemáme plán, jak zapojit 20 % aktivních seniorů	2

PŘÍLEŽITOSTI

- TUL + střední školství – podpořit studijní obory na péči, ošetřovatelství, zdravotnictví...
- Restrukturalizace (optimalizace) financí a využití budov, zařízení, služeb
- Podpora sociální ekonomiky
- Podpora institucí, které se věnují aktivitám pro seniory
- Zapojení aktivních seniorů, zvýšení pocitu potřebnosti, propojení generací
- Podpora „regionálních“ firem, podniků
- Podpora dostupného bydlení (pro všechny cílové skupiny)
- Dopravní obslužnost
- Kulturní a sportovní atraktivita
- Optimalizace SŠ s ohledem na potřebnost území
- Potenciál řízení krajské sítě sociálních služeb a přímý vliv na její podobu a rozvoj
- Využití potenciálu stárnoucích obyvatel (důchodci)
- Využití místních komunit (sousedská výpomoc)
- Rozvíjení činností NNO a dobrovolnictví
- Využití ochoty obyvatelstva k dárcovství
- Potenciál filantropie
- Majetek kraje
- Vztahy a vazby se samosprávami
- Iniciativa legislativní

RYBÍ KOST – PROBLÉMY A JEJICH PŘÍČINY

NEVYUŽITÍ POTENCIÁLU SENIORŮ

- podcenění příležitostí
 - o školit
 - o vysvětlit
- obavy zkusit to
 - o ve firmách znát jejich zdravotní stav
 - o psychologická pomoc
- neumí to
 - o vzdělávat lidi (z KÚ, MěÚ ...)

PRIORITIZACE ROZPOČTU

- k některým tématům chybí komplexní plán
- chybí práce s daty
 - o vstupy, výstupy
 - o neefektivní evidence – based policy
- chybí propojení mezi resorty
- umíme beton, neumíme lidi – je potřeba důraz na měkké věci, nejen tvrdé
- utrácí se za drahá řešení místo levných (je potřeba důraz na reálných dopad)
- některé oblasti se berou jako nutná dotace místo investice (přitom to investice je, např. vzdělání, kultura)

ODLIV MLADÝCH Z KRAJE/V RÁMCI KRAJE

- místní skladba obyvatelstva
- chybějící infrastruktura
- bydlení
- nedostatečná pestrost pracovních nabídek
- nízké mzdy
- společenské vyžití (sport, kultura)
- stav veřejného prostoru (bezpečí, kriminalita)

NEDOSTUPNOST BYDLENÍ

- investiční byty
- podpora individuální výstavby
- uzemní plánování
- využitelnost zdrojů k využití brownfieldů
- nedostatek městských bytů
- finanční podpora státu (stavební spoření)
- využitelnost „volných“ budov
- single život

PODNĚTY Z ÚVODNÍ KONFERENCE – SKLIZEŇ NÁPADŮ

CO JE POTŘEBA ZLEPŠIT

- digitalizace – pomoc při nedostatku odborných pozic, zjednodušení procesů (např. zdravotnictví, sociální služby)
- integrace + podpora kvalifikovaných cizinců
- práce
- dostat stárnutí a zdravotní stav do rozhodování všech měst a obcí
- zdravotní gramotnost
- zdravý životní styl
- udržení mladé generace v kraji
- podpora neformálně pečujících a domácí péče místo ústavní

PODNĚTY ZASLANÉ PO JEDNÁNÍ

- Myslím si, že oddíl Senioři je nedostatečně zpracován, mělo by se určit podrobněji. Zařadit a) komunitní bydlení seniorů (to je jiné než jakékoli bydlení např. v malých bytech), b) překonávání společenské izolace osamělých seniorů (víc nemocní, deprese, sebevraždy), c) jakákoli digitalizovaná služba pro občany musí mít zajištěnou svoji nedigitální podobu (osobní návštěva, telefonní hovor...), protože mnoho z nich (a i mladšího věku) to s internetem neumí, nemá atd.
- S rozvojem e-commerce narůstá podíl on-line nakupování a doručování kurýrními službami. Také jízdenky, vstupenky, různá povolení a potvrzení. Je však zapotřebí myslet i na starší obyvatele zejména vesnic, kteří na tento trend nejsou připraveni a preferují osobní formu.
- V zájmových stranách mi chybí vedle zdravotnictví i sociální služby. Protože stárnutí populace je potřeba řešit dlouhodobě i okamžitě. Pokud se bude mladý člověk starat o prarodiče a/nebo rodiče bez pomoci, protože o pomoci neví nebo systém nemá kapacitu, tak nelze předpokládat, že založí rodinu nebo nebo zvládne mít víc dětí. Nápor na rodinu se z důvodu stárnutí populace bude zvětšovat.
- Zde mi chybí zmínit paliativní péči a práce se zdravotníky, kteří jsou první, kdo zná zdravotní stav seniora. Jejich školení v péči o umírající i o seniory nebo osoby 50+. Lékaři mají v povědomí trajektorie stárnutí, takže by mohli/měli? pomoci se zahájením informování seniora a rodiny o možnostech pomoci a prevence. Paliativní péče a důstojné péče o seniory v závěru života pomůže i zbytku rodiny, čili ekonomicky aktivním občanům a dětem.